

HIPCIO UCZY NAS HISTORII

ROK SZKOLNY 2016/2017 NR II LISTOPAD

PRZYWRÓCIĆ PAMIĘĆ
- LEON DUDZIAK -
WIĘZIEŃ DACHAU,
ZGINĄŁ NA DWA DNI
PRZED WYZWOLENIEM OBOZU

Leon Dudziak urodził się 9.04.1911 r.
w Austen (obecnie Uszczanów, pow. górowski)

Aa.

Geburtsurkunde.

Nr. 9

Herrn Lauritz am 9ten April 1911.

Vor dem unterzeichneten Standesbeamten erschien heute, der Persönlichkeit nach
auf Grund seiner Militärpapiere
~~und~~ kannt,
der kaiserlich-königliche Valentin Dudziak
wohnhaft in ~~Tusken~~
~~Ratholischer~~ Religion, und zeigte an, daß von der
Praxseda Dudziak geborenen Moslarejak,
seiner Ehefrau
~~Ratholischer~~ Religion,
wohnhaft bei ihm
zu ~~Tusken~~ (Guthdort) in seiner Wohnung
am ~~zweiten~~ April des Jahres
tausend neunhundert ~~und~~ ~~elf~~ ~~und~~ mittags
um ~~acht~~ ~~und~~ ~~sechszehn~~ Uhr ein ~~Knabe~~
geboren worden sei und daß das Kind ~~sein~~ Vornamen
Leo Valentin
erhalten habe.

Vorgelesen, genehmigt und ~~unterscriben~~
Valentin Dudziak.

Der Standesbeamte
Bauer.

Daß vorstehender Auszug mit dem Geburts-Haupt-Register des Standesamts
zu ~~Tusken Kreis GutsMuth~~
gleichlautend ist, wird hiermit bestätigt.

Świadectwo urodzenia

Leon Dudziak z zawodu był kierowcą i mechanikiem samochodowym. W czasie okupacji niemieckiej mieszkał w Bojanowie i tutaj został aresztowany przez gestapo. Nie znamy bliższych szczegółów działalności konspiracyjnych dziadka p. Dyrektora naszej szkoły. Wiadomo, że w Bojanowie oraz w Rawiczu była komórka wywiadowcza Polskiego Państwa Podziemnego. Za działalność konspiracyjną aresztowano wielu mieszkańców Bojanowa i Gminy Wielkiej: Kazimierz Niemczyk z Bojanowa został zamordowany

w Auschwitz, Herman Snella przeżył Dachau. Aresztowanych Polaków z ziemi bojanowskiej najczęściej umieszczano w budynku gestapo w Lesznie, a następnie kierowano więźniów do Fortu VII w Poznaniu. Tam zapadały wyroki sądowe i Polaków kierowano do obozów przejściowych. Były też przypadki, że naszych rodaków przez kilka dni przetrzymywano w areszcie w Rawiczu, w willi gestapo przy ulicy Batorego 19 (obecnie Dąbrowskiego 19).

Willi gestapo w Rawiczu 1939-1945

C	Staat: BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND Etat: RÉPUBLIQUE FÉDÉRALE D'ALLEMAGNE State: FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY Estado: REPUBLICA FEDERAL DE ALEMANIA Stato: REPUBBLICA FEDERALE DI GERMANIA	Staat: BONDSREPUBLIEK DUTSLAND Devlet: FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ Država: SAVEZNA REPUBLIKA NJEMAČKA Estado: REPUBLICA FEDERAL DA ALEMANHA	Gemeinde: Arolsen (Sonderstandesamt Arolsen, Abteilung -- Dachau, Nr. 3212/1951) Commune de - Municipality - Municipio de - Comune di - Gemeente - Kóy veya mahalle - Općina - Concelho d
	Auszug aus dem Todesregister Extrait des registres de l'état civil concernant un décès - Extract of the register of deaths - Extracto del registro de defunciones - Estratto del registro delle morti - Uittreksel uit de registers van de burgerlijke stand omtrent een overlijden - Ölüm kayıt hülâsası sureti - Izvod iz matične knjige umrlih - Certidão de registro de óbito.		
a) Todesort: lieu de décès - place of death - lugar de fallecimiento - luogo della morte - plaats van overlijden - ölüm yeri - mjesto smrti - lugar do óbito	Dachau -/-		
b) Todesdatum: date de décès - date of death - fecha de fallecimiento - data della morte - datum van overlijden - ölüm tarihi - datum smrti - data do óbito	27.04.1945 -/-		
c) Familienname des (der) Verstorbenen: nom de famille du défunt - surname of the deceased - apellido del difunto - cognome del defunto - familienaam van de overledene - olünün soyadı - prezime pokojnika - apelidos do falecido	Dudziak -/-		
d) Vornamen des (der) Verstorbenen: prénoms du défunt - christian names of the deceased - nombres de pila del difunto - prenomi del defunto - voornam(en) van de overledene - olünün adı - imena pokojnika - nome próprio do falecido	Leon Walenty -/-		
e) Geschlecht des (der) Verstorbenen: sexe du défunt - sex of the deceased - sexo del difunto - sesso del defunto - geslacht van de overledene - olünün cinsiyeti - spol pokojnika - sexo do falecido	M -/-		
f) Geburtsdatum oder Lebensalter des (der) Verstorbenen: date de naissance du défunt ou âge - date of birth or age of the deceased - fecha del nacimiento o edad del difunto - data della nascita o età del defunto - geboortedatum of leeftijd van de overledene - olünün doğum tarihi veya yaşı - datum rođenja ili godine starosti pokojnika - data do nascimento ou idade do falecido	07.04.1911 -/-		
g) Geburtsort des (der) Verstorbenen: lieu de naissance du défunt - place of birth of the deceased - lugar de nacimiento del difunto - luogo della nascita del defunto - geboorteplaats van de overledene - olünün doğum yeri - mjesto rođenja pokojnika - lugar do nascimento do falecido	Austen, Kreis Kura -/-		
h) Letzter Wohnsitz des (der) Verstorbenen: dernier domicile du défunt - last residence of the deceased - último domicilio del difunto - último domicilio del defunto - laatste woonplaats van de overledene - olünün son ikametgâhi - posljednje prebivalište pokojnika - último domicilio do falecido	Bojanowo -/-		
i) Name und Vornamen des letzten Ehegatten: nom et prénoms du dernier conjoint - name and christian names of last spouse - apellido y nombres de pila del último conyugue - cognome e nome del ultimo coniuge - naam en voornamen van de laatste echtgenoot - son eginin soyadı ve adı - prezime i imena posljednjeg bračnog druga - apelidos e nome próprio do último cónjuge	Dudziak geb. Duszak, Wanda -/-		
j) Name und Vornamen des Vaters: nom et prénoms du père - name and christian names of the father - apellido y nombres de pila del padre - cognome e nome del padre - naam en voornamen van de vader - babasının soyadı ve adı - prezime i imena oca - apelidos e nome próprio do pai	Dudziak, Walenty -/-		
k) Name und Vornamen der Mutter: nom et prénoms de la mère - name and christian names of the mother - apellido y nombres de pila de la madre - cognome e nome della madre - naam en voornamen van de moeder - anasının soyadı ve adı - prezime i imena majke - apelidos e nome próprio da mãe	Dudziak geb. Włodarczyk, Prakseda -/-		
Ausstellungsdatum, Unterschrift und Dienstsiegel des Registerführers date de délivrance, signature et sceau du dépositaire date of issue, signature and seal of keeper fecha de expedición, firma y sello del depositario data in cui è stato rilasciato l'atto, con firma e bollo dell'ufficio datum van afgifte, ondertekening en zegel van de bewaarder veridilgi tarih, nüfus (ahvali şahsiye) memurunun imzası ve mührü datum izdavanja, potpis i pečat matičara data da emissão, assinatura e selo dos serviços			
		Arolsen den. <u>02.09.1994</u> Der Standesbeamte	

Niemiecka Republika Federalna

Gmina Arolsen

(Specjalny Urząd Stanu Cywilnego Arolsen, Oddział Dachau
Nr 3212/1951)

Wyciąg z aktu zgonu

Miejsce zgonu: Dachau

Data zgonu: 27.04.1945

Nazwisko zmarłego: Dudziak

Imiona zmarłego: Leon Walenty

Płeć zmarłego: M

Data urodzenia: 07.04.1911

Miejsce urodzenia: Austen, powiat Kura

Nazwisko i imię małżonki: Dudziak, nazwisko rodowe Duszak

Wanda

Nazwisko i imię ojca: Dudziak Walenty

Nazwisko i imię matki: Dudziak, nazwisko rodowe Włodarczyk

Prakseda

Arolsen, 02.09.1994

Podpis urzędnika nieczytelny

Pieczęć okrągła z napisem: Urzędnik Specjalnego Urzędu
Stanu Cywilnego Arolsen

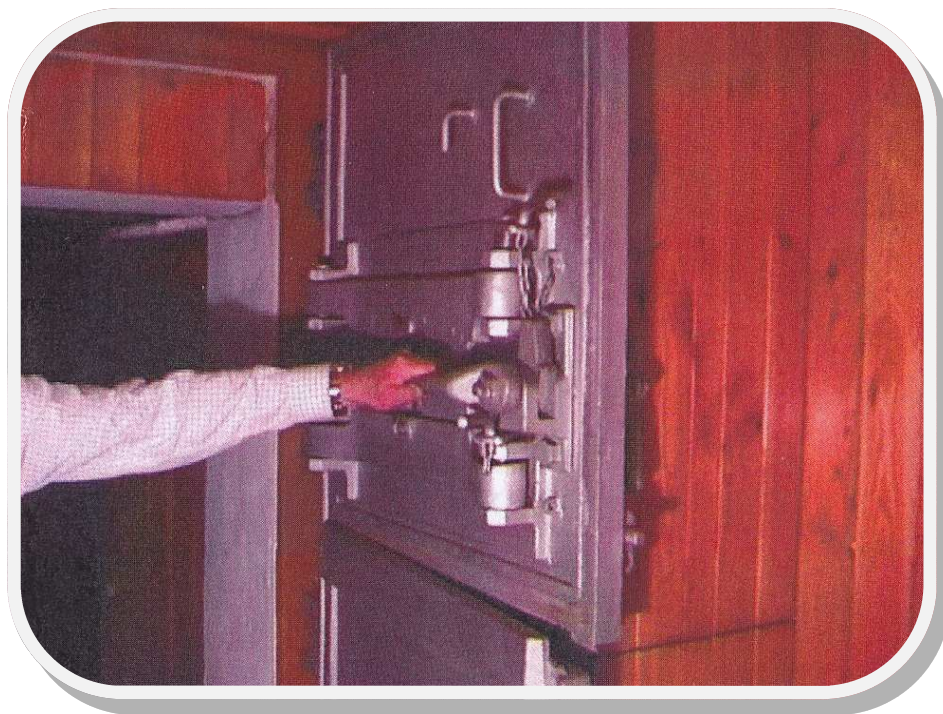

TLUMACZ PRZYSIĘGŁY

Przełożona niemieckiego
mgr Elżbieta Ponikvar
SR-200 DZIERŻONÓW
Kierownik Biura
Elżbieta Ponikvar

reperitium 16.8.94
Opłata uiszczono w kwocie 1000
Zgodnie z zarządzeniem Ministra
Sprawiedliwości z dnia 11.11.92
nr 312.916
Dzierżonów, dnia 11.11.94

W piwnicach willi gestapo znajdował się areszt. Już w październiku 1939 r. Niemcy zamontowali specjalne drzwi sprowadzone z Berlina.

W tym budynku zachowały się oryginalne drzwi z 1939 r. Obecnie willa jest budynkiem prywatnym. Fotografia pochodzi z 2008 r.

Były też przypadki, że bezpośrednio aresztowanych osadzano w więzieniu w Rawiczu np. Stanisława Plewkę. W więzieniu otrzymał wyrok skazujący i został skierowany do obozu koncentracyjnego. Pan Stanisław Plewka przebywał w kilku obozach i szczęśliwie doczekał końca II wojny światowej. Nie znamy szczegółów aresztowania Leona Dudziaka oraz jego pobytu w obozach koncentracyjnych. Rodzina nie posiada listu czy listów przysyłanych przez naszego bohatera. Z niektórych obozów pozwalano więźniom na korespondencję np. Władysław Bondke z Sarnowy przysłał aż 13 listów do najbliższej rodziny. Odnośnie Leona Dudziaka bazujemy na dokumentach przysyłanych przez Międzynarodową Służbę Poszukiwawczą z Arolsen z kwietnia 1994 r.

W dokumencie czytamy:

„dostarczony do obozu koncentracyjnego w Dachau 22/23 stycznia 1944 z obozu Gross-Rosen, przydzielony do obozu Dachau/ Komando Gablingen (daty nie odnotowano). 19/20 kwietnia 1944 r. przeniesiony do obozu Natzweiler/Komando Le-onberg, nr więźnia 12326; przeniesienia nie odnotowano, 29 marca 1945/2 kwietnia 1945 z obozu koncentracyjnego Natzweiler/Komando Kochendorf do obozu koncentracyjnego Dachau, numer więźnia 148680, gdzie zmarł 27 kwietnia 1945 (w tłumaczeniu nastąpił błąd) przyczyny zgonu nie podano.

Dzisiaj wiedza historyczna jest nam znana.

W Dachau nazywanym „obozem odosobnienia”, „placówką szkoleniową dla esesmanów”, więźniowie byli zmuszani do wyniszczającej pracy na torfowisach i w piaskarniach. Tysiące z nich poddano zbrodniczym eksperymentom. 29 kwietnia 1945 obóz został wyzwolony przez wojska amerykańskie. Nasz bohater nie doczekał wyzwolenia. **Zginął 27 kwietnia 1945 r., czyli na 2 dni przed nadejściem wojsk alianckich** do Dachau. Wielu więźniów ginęło w ostatnich dniach II wojny światowych. Nie zawsze historia jest domeną szczęścia. Tak było też w przypadku Leona Dudziaka.

Międzynarodowa Służba Poszukiwawcza

Arolsen, 11 kwiecień 1994

Nr 1 514 564

Wyciąg z dokumentów

narodowość:niemiecka lub polska

religia:nie zanotowano

zawód:kierowca,mechanik samochodowy

stan cywilny:nie zanotowano

nr więzienia:62383

Nazwisko:Budziak

Imię:Leo

Data urodzenia:7.4.1911

Miejsce urodzenia:Austen

Nazwiska rodziców:nie zanotowano

ostanie miejsce zamieszkania:nie zanotowano

aresztowany:daty nie zanotowano

dostarczony do obozu koncentracyjnego Dachau

22/23 styczeń 1944 z obozu Koncentracyjnego Gross Rosen

przydzielony do obozu koncentracyjnego Dachau/Komando

Gablingen(daty nie odnotowano) 19/20 kwiecień 1944

do obozu koncentracyjnego Natzweiler/Kommando Leonberg

numer więzienia 12326;przeniesienie nie odnotowane;

29 marzec 1945/2 kwiecień 1945 z obozu koncentracyjnego

Natzweiler/Kommando Kochendorf do obozu koncentracyjnego

Dachau,numer więzienia 148680,gdzie zmarł 7 kwietnia 1945,

przyczyna zgonu nie zanotowana

Za archiwum G.Birke

Za archiwum L.Jäger

Pieczęć odcisnięta z napisem: Comité International De L'

Croix-Rouge.Odchylenie w dokumentach:Data urodzenia 9.4.1911

Reprezentacja
Oplatę uiszczone w Łodzi
Zgodnie z zażądaniem Ministra
Sprawiedliwości z dnia 19.11.1994

TEOMACZ PRZYSIĘGŁY
żołnierz niemieckiego
mgr Elżbieta Ponikwia
48-200 DZIERŻONÓW